

Gepubliceerd op Gezondheidsnet in januari 2009

Vaccineren tegen HPV?

Minister Klink van Volksgezondheid wil in september 2009 starten met het landelijke vaccinatieprogramma tegen het Humaan Papilloma Virus (HPV), het virus dat baarmoederhalskanker veroorzaakt. Doelgroep van het vaccinatieprogramma zijn meisjes van 12 jaar. Over de wenselijkheid van de vaccinatie zijn de meningen verdeeld...

Erasmus MC: "Invoering is té vroeg."

De Gezondheidsraad adviseerde positief op het vaccinatieprogramma, maar onderzoekers en artsen van het Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Groningen en het Nederlands Kanker Instituut zijn het met dat advies niet eens. In een artikel in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde stellen ze dat eerst een onderzoek nodig is naar de veiligheid van het vaccin bij 12-jarigen. Dit omdat het middel wel is getest bij vrouwen tussen de 15 en 26 jaar, maar nog niet bij meisjes van 12 jaar.

Volgens de onderzoekers en artsen kunnen jonge meisjes best anders op het vaccin reageren dan de testgroep. Ook stellen ze dat er nog geen conclusies kunnen worden getrokken over de effectiviteit van het vaccin. Dit omdat de ontwikkeling van baarmoederhalskanker 10 tot 15 jaar duurt, en er pas maximaal 6 jaar onderzoek met het vaccin gedaan zijn. Daarnaast is ook nog niets bekend over eventuele bijwerkingen op langere termijn. "Aan vijf van de zeven criteria, die de Gezondheidsraad hanteert bij het advies over opname in het rijksvaccinatieprogramma, is nog niet of slechts gedeeltelijk voldaan", aldus de stelling in het artikel. Hun conclusie is dan ook dat de invoering van het vaccinatieprogramma per 1 september 2009 té vroeg is.

Hester Visser van de Nederlandse Vereniging Kritisch prikken: "Wij zijn heel stellig: niet vaccineren."

"In Nederland hebben we het landelijk bevolkingsonderzoek, waarbij vrouwen worden opgeroepen om een uitstrijkje te laten maken. Dat is een prima screeningssysteem, want met een uitstrijkje kan kanker al in een voorstadium worden opgespoord. Per jaar krijgen ongeveer 700 vrouwen de diagnose baarmoederhalskanker. Het aantal sterfgevallen is ruim 200."

"In het merendeel daarvan gaat het om vrouwen die niet gescreend zijn, omdat ze niet reageerden op de oproepen voor het uitstrijkje. Wij zijn dan ook van mening dat vaccinatie niet bijdraagt aan een verlaging van het aantal gevallen van baarmoederhalskanker. Simpelweg omdat je daarmee niet de vrouwen bereikt die niet deelnemen aan het onderzoek. We zeggen ook 'nee' omdat er nog nauwelijks onderzoek is gedaan naar de effecten van de toediening op zeer jonge leeftijd. In het vaccin zitten stoffen als aluminium en natriumboraat. Daarvan is wetenschappelijk aangetoond dat ze de hersencellen kunnen beschadigen. Het is behoorlijk risicovol om de hersenen van zulke jonge meisjes daaraan bloot te stellen."

"We weten dat vrouwen pas in aanraking kunnen komen met het HPV vanaf het moment dat ze seksueel actief zijn. Het duurt lang voordat het virus zich ontwikkelt en je kunt je dan ook afvragen of het wel zinvol is om op zo'n jonge leeftijd te vaccineren. Wij denken dat het effectiever en goedkoper is om de screeningsleeftijd te verlagen van 30 naar 25 jaar. En het maken van een uitstrijkje heeft geen enkele bijwerking. Behalve dat de gevolgen van de vaccinatie nog onbekend zijn, kunnen vrouwen ook nog een vals gevoel van veiligheid krijgen. Ze denken wellicht dat ze door de inenting voor hun hele leven beschermd zijn. Maar er zijn meerdere virussen die baarmoederhalskanker veroorzaken, en de entingen beschermen alleen tegen het HPV." Het is zelfs zo dat, als je al besmet bent, de entingen de virussen extra actief kunnen maken. Vrouwen moeten ook duidelijk weten dat de vaccinatie het maken van een uitstrijkje niet vervangt. Dit blijft nodig en is letterlijk van levensbelang."

Marsja Meijer van het KWF Kankerbestrijding: "Onze missie is minder kanker, meer genezing."

"De Gezondheidsraad heeft een gedegen advies uitgebracht om de inenting tegen het HPV in het Rijksvaccinatieprogramma op te nemen. Elk leven dat we kunnen beschermen tegen kanker, is er één."

"Er zijn wel een aantal mitsen en maren. Zo moeten we niet uit het oog verliezen dat de vaccinatie niet honderd procent beschermt tegen het krijgen van baarmoederhalskanker. Ook is nog niet duidelijk wat het effect is op langere termijn, omdat het middel nu voor vijf jaar getest is. Maar het KWF ondersteunt de invoering van de vaccinatie, omdat we denken dat het wel degelijk bijdraagt het aantal gevallen van baarmoederhalskanker te verminderen. De eerste groep die wordt ingeënt vanaf september 2009 zijn meisjes van 12 jaar. Voor meisjes van 13 tot en met 16 jaar is er een inhaalprogramma, ook in 2009. Baarmoederhalskanker wordt veroorzaakt door een infectie met een HP virus. Dit gebeurt vrijwel altijd via seksueel contact. Omdat de vaccins zijn goedgekeurd voor meisjes en vrouwen van 9 tot 26 jaar en voor jongens van 9 tot 15 jaar kunnen ook jongens worden beschermd tegen de ontwikkeling van het HPV."

"Voor een effectieve bescherming zijn drie vaccinaties nodig binnen een periode van een jaar. Het is alleen zinvol om te vaccineren wanneer en nog geen seksuele activiteiten zijn. Wat belangrijk blijft is deelname aan de bevolkingsonderzoeken. En ons advies is altijd: zijn er klachten, ga dan naar de huisarts. Je kunt er immers niet vroeg genoeg bij zijn."